

چکیده

مقدمه

کاربران کتابخانه ها برای رفع نیاز اطلاعاتی خویش نیازمند مراجعه به کتابخانه ها، راهنمایی از کتابداران و استفاده از منابع کتابخانه ای می باشند. در دنیای امروزی با توجه به حجم عظیم اطلاعات و لحظه لحظه روز آمد شدن آن ها و نیز با تغییر نیاز های کاربران استفاده از خدماتی که بتوانند به گونه ای بهتر و موثرتر پاسخگوی نیاز کاربران باشد ضروری به نظر می رسد. خدماتی که همه جا در دسترس باشد و بدون کوچکترین هزینه و جابجایی نیاز کاربران را رفع نماید. از این رو کتابخانه ها سعی در انتقال نقش سنتی خود به نقش دیجیتالی نمودند و ابزارهای سنتی میز مرجع سنتی به میز مرجع دیجیتال یا مجازی تبدیل شده اند. لازمه ی این تحول، آموزش همگانی کتابداران کتابخانه ها و تجهیز کتابخانه ها به سامانه های الکترونیکی می باشد. هدف از این مطالعه بررسی وضعیت خدمات مرجع دیجیتالی در وب سایت کتابخانه مرکزی دانشگاه های دولتی کشور ایران می باشد.

روش پژوهش

این پژوهش به روش توصیفی تهیه شده است. جامعه مورد پژوهش ۱۱۰ وب سایت کتابخانه مرکزی دانشگاه های دولتی کشور ایران می باشد که در آن ها به بررسی وضعیت خدمات مرجع دیجیتالی در این وب سایت ها در سال ۱۳۹۰ پرداخته ام.

یافته ها

از ۱۱۰ وب سایت کتابخانه ی مرکزی دانشگاهی وزارت علوم و بهداشت ۸۰ کتابخانه از خدمات ارجاعی، ۸۶ کتابخانه از خدمات ناوبری، ۳۲ کتابخانه از خدمات مشارکتی، ۹ کتابخانه از خدمات مرجع همزمان، ۶۰ کتابخانه از خدمات مرجع غیر همزمان، ۸۳ کتابخانه از خدمات پیوند به منابع دیجیتالی، ۱۴ کتابخانه از خدمات آموزشی و ۸۴ کتابخانه از

سایر خدمات مرجع دیجیتالی در وب سایت های خود استفاده می کنند. بیشترین خدمات مرجع دیجیتالی مورد استفاده در کتابخانه ها از نوع خدمات ناوبری و کمترین خدمات از نوع خدمات مرجع همزمان بود.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به یافته های این پژوهش به کارگیری خدمات مرجع دیجیتالی در وب سایت کتابخانه های مرکزی دانشگاه ها ضروری به نظر می رسد. استفاده از خدمات مرجع دیجیتالی در کتابخانه ها باعث می شود که کاربران در هر زمان و مکانی از خدمات کتابخانه ها استفاده کنند. درصد بسیار کم استفاده از این خدمات در وب سایت کتابخانه های دانشگاهی این مطلب را به خوبی نشان می دهد که این کتابخانه ها هنوز به طور کامل به این خدمات مجهز نشده اند، مخصوصاً "خدماتی که با فناوری های نوین در ارتباطند. بنابراین باید با آموزش کتابداران و ارتقاء وب سایت کتابخانه ها در جهت دیجیتالی شدن کتابخانه ها گام های اساسی برداشت.

کلیدواژه ها: خدمات مرجع دیجیتالی، وب سایت کتابخانه های مرکزی دانشگاهی